

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **72436** (13) **U**
(51) МПК

A61B 10/02 (2006.01)

G01N 33/483 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2011 13253</p> <p>(22) Дата подання заявки: 10.11.2011</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 27.08.2012</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 27.08.2012, Бюл.№ 16</p>	<p>(72) Винахідник(и): Зелінська Наталія Віталіївна (UA), Пересунько Олександр Петрович (UA), Давиденко Ігор Святославович (UA)</p> <p>(73) Власник(и): БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЗ УКРАЇНИ, пл. Театральна, 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58002 (UA)</p>
--	---

(54) СПОСІБ ДІАГНОСТИКИ АДЕНОКАРЦИНОМИ ШИЙКИ МАТКИ

(57) Реферат:

Спосіб діагностики аденокарциноми шийки матки включає морфологічне дослідження цитологічних препаратів із ендо- та екзоцервіксу. За цитохімічною методикою Мікель-Кальво в епітеліоцитах встановлюють математичне співвідношення між інтенсивністю забарвлення у червоний та синій кольори в системі цифрового комп'ютерного аналізу RGB (Red, Green, Blue).

UA 72436 U

Корисна модель належить до медицини, а саме до гінекології та онкогінекології і може бути використана в скринінговій діагностиці змін морфологічної структури тканини шийки матки при фоновій, передраковій патології та зл�акісних процесах за допомогою оцїнки мазка із шийки матки на цитологію.

5 Рання діагностика фонових, передракових захворювань шийки матки є найважливішим заходом, направленим на зниження захворюваності на рак цієї локалізації. Найбільш достовірним в діагностиці передракової патології шийки матки на даний час є комплексний метод - кольпоскопічний, цитологічний, гістологічний [Заболевания шейки матки (клинические лекции) /под.ред. В.Н. Прилепской.- М.:МедиаСфера, 1997.-88 с; Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Акушерство та гинекология. - К.: Здоров'я, 1996.-240 с]

10 В рекомендаціях Міжнародного протиракового союзу відмічено, що використання цитологічного дослідження мазків з поверхні шийки матки та ендocerвіксу відноситься до найбільш ефективних програм скринінгу раку взагалі. Але цей метод є практично неефективним для діагностики аденокарциноми шийки матки (Л.І. Воробйова, 2009)

15 Аденокарцинома шийки матки звичайно розвивається в цервікальному каналі. Пухлина часто поширюється на тіло матки без враження ectocerвікса. Вважають, що аденокарцинома шийки матки розвивається з резервних клітин, які знаходяться під циліндричним епітелієм, що вистилає цервікальний канал і псевдозалоз шийки матки. В нормі псевдозалози розгалужені і можуть проникати глибоко в м'язовий шар шийки матки. Ця анатомічна особливість утруднює

20 діагностику аденокарциноми шийки матки. Цитологічна діагностика аденокарциноми шийки матки більш складна і менш точна, ніж плоскоклітинного раку шийки матки. Гінекологічні дослідження, кольпоскопія і цитологічне дослідження зазвичай недостатні. Певні труднощі існують при диференційній діагностиці клітин аденокарциноми і нормального циліндричного епітелію при цитологічному дослідженні

25 звичайними методами. У зв'язку з цим, зрозумілим видається прагнення спеціалістів компенсувати дані труднощі діагностики широким застосуванням сучасних медичних технологій.

Аналогом корисної моделі є цитохімічна діагностика фонових, передракових станів та раку шийки матки, яка детально описана в монографії [Диагностика предопухолевых и опухолевых процессов шейки матки (Ганина К.П., Коханевич Е.В., Мельник А.Н. - К.: Наук.думка, 1984-180 с.)] та цито- і гістохімічні методи дослідження, приведені в класичній монографії [Пирс Э. Гистохимия (теоретическая и прикладная). - М.: Издательство иностранной литературы, 1962.-747 с].

35 В цих монографіях відмічається, що при цитологічному дослідженні важко виявити атипові клітини при наявності патології шийки матки, коли в мазку домінують клітини крові, велика кількість слизу. Останнє особливо характерно для залозистих раків цервікального каналу - аденокарцином. Атипові клітини, виявлені при звичайному цитологічному дослідженні, специфічні не тільки для раку.

40 Недоліком аналога є те, що технології забарвлення морфологічної структури шийки матки, які наведені в монографії Е. Пирса, для вивчення складу мукополісахаридів, ДНК, РНК, кислій фосфатази і т.д. до цих пір застосовуються тільки для вузьконаукових досліджень і не можуть застосовуватися широко в практичній охороні здоров'я для скринінгу патології шийки матки через складність, високу вартість та непрактичність.

45 Діагностика елементів клітин епітелію каналу шийки матки з використанням нових методів цитологічного дослідження дозволяє достовірно встановлювати патологію. Визначення окислювальної модифікації білків в епітелії шийки матки може стати принципово важливим для встановлення діагнозу аденогенного раку.

50 Найближчим аналогом корисної моделі є деклараційний патент на винахід № 13712U Спосіб вимірювання окислювальної модифікації білків в структурах плаценти (автори: І.С. Давиденко, О.П. Шендерюк) Бюл №4 від 17.04.2006 року.

Даним способом вимірювання окислювальної модифікації білків проводять у структурах плаценти шляхом фарбування гістологічного препарату специфічними барвниками та візуальною оцінкою білкових груп. Згідно з корисною моделлю, фарбування гістологічного препарату проводять бромфеноловим синім за методикою Мікель-Кальво, а візуальну оцінку

55 білкових груп проводять комп'ютерною мікроспектрометрією за оцінкою кольору згідно з системою RGB по співвідношенню величин червоного та синього спектрів забарвлення. Спосіб, що заявляється, здійснюють наступним чином. Фарбують бромфеноловим синім при рН=6,0 цитологічний препарат шийки матки, після чого отримують цифрову копію мікроскопічного зображення. Потім клітини аналізують методом комп'ютерної

60 мікроспектрометрії за допомогою системи аналізу кольору RGB, завдяки чому з роздільною

здатністю у 256 градацій отримують дві конкретні величини: інтенсивність червоного та синього кольорів спектру забарвлення. Далі величину інтенсивності забарвлення червоного кольору ділять на величину інтенсивності забарвлення синього кольору і таким чином отримують співвідношення (коефіцієнт R/B) між цими величинами, яке і дозволяє виміряти ступінь окислювальної модифікації білків. Показник коефіцієнта $R/B \leq 0,835$ дозволяє діагностувати аденокарциному шийки матки.

Задачею корисної моделі є створення способу діагностики аденокарциноми шийки матки.

Задачу вирішують тим, що у способі шляхом вимірювання в цитологічному препараті окислювальної модифікації білків в конкретних структурах епітелію шийки матки діагностують аденокарциному шийки матки.

Приклад конкретного виконання способу:

У пацієнтку з підозрою на злоякісний процес цервікального каналу проводили цитологічний збір матеріалу шпателем Ейра, або цервікс-щіточкою на предметне скло по стандартній методиці з наступним спеціальним цитохімічним дослідженням окислювальної модифікації білків в клітинах епітелію шийки матки (призматичний та плоский) та в слизі.

За цим методом було обстежено 30 мазків шийки матки в нормі, 14 мазків - з зроговілим раком, 16 - з незроговілим плоскоклітинним раком, 12 мазків - з діагнозом аденокарцинома цервікального каналу.

В цитологічних препаратах коефіцієнт R/B змінювався відповідно: зроговілий плоскоклітинний рак (ракові клітини $3,28 \pm 0,241$) → незроговілий плоскоклітинний рак (ракові клітини - $1,62 \pm 0,093$ → норма (епітеліальні клітини - $1,14 \pm 0,081$ → аденокарцинома (ракові клітини - $0,84 \pm 0,101$). У цитологічних препаратах аденокарциноми шийки матки значення ОМБ достовірно ($p < 0,05$) мінімальне, що вказує на переважання аміногруп над карбоксильними у білку структури вказаної локалізації.

Таким чином, діагностику аденокарциноми шийки матки в клініці доцільно доповнювати, поряд з традиційними цитологічними дослідженнями, проведенням цитохімічного визначення ОМБ в епітелії цервікального каналу для оптимізації ранньої та диференційної діагностики патології шийки матки.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб діагностики аденокарциноми шийки матки, що включає морфологічне дослідження цитологічних препаратів із ендо- та екзоцервіксу, який **відрізняється** тим, що за цитохімічною методикою Мікель-Кальво в епітеліоцитах встановлюють математичне співвідношення між інтенсивністю забарвлення у кольори в системі цифрового комп'ютерного аналізу RGB (Red, Green, Blue) за співвідношенням червоного та синього кольорів, яке при величині $\leq 0,835$ дозволяє діагностувати аденокарциному шийки матки.

Комп'ютерна верстка А. Крижанівський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601